

Anisimova Nina. Artistic Transformation of the Biblical Motives in V. Gerasymyuk's Cycle «Dry Thread». The transformed biblical motives and images have been analysed in the aesthetic area (coming out of slavery, the conflict between the prophet and the people, peccability of the human soul, God's forgiveness, walking on water, collecting of stones, Jesus Christ, the Garden of Eden) on the material of V. Gerasymyuk's lyrics, the representative of the 1980s poetic generation. The objects of the analysis are the new poems from the series «Dry Thread». The subject of the scientific discourse is the biblical, metaphoric and musical, national and ethnic plan of the lyric reality representation. The aesthetic aspects of the guzul myths dethronement have been revealed. In the beginning of the XXth century they are deprived of the sacral meaning. The artistic evolution of the poet has been traced in the image embodiment of the lyric subject. The image of the sober folk philosopher, who is thinking of the ethnos destiny, comes in the change of a wise mountaineer, soldier-avenger. The role of music has been revealed in the biblical motives expression, the embodiment of the binary oppositions: divine- devilish, good-evil, life-death. The article deals with the main components of the aesthetic evolution of the «late» V. Gerasymyuk. There is the comparison between the early lyrics. The artistic peculiarity of the poetry has been defined. The line of expressive means which are typical for the poet has been characterised: psychologism, meditativity, contrast, metaphorism. The features of expressionism and postmodernism have been defined as the main components in the poet's style. The comparative analysis of V. Gerasymyuk's lyrics has been made with the typologically similar lyrics of Taras Fedyuk, R. M. Rylke.

Key words: philosophic lyrics, motive, image-symbol, Bible, intertext, prophet, binary oppositions, allusion, conflict, parable, evolution.

Стаття надійшла до редколегії
12.06.2015 р.

УДК 811. 111. 81'42

Ірина Архіпова

Інформаційна функція авторських відступів в англомовних художніх прозових текстах

У роботі досліджено комунікативно-прагматичні характеристики авторських відступів в англомовних художніх прозових текстах XIX–XX ст. Комунікативно-прагматичний підхід дав змогу виявити інформаційний потенціал авторських відступів в англомовних художніх прозових текстах.

Ключові слова: автор, авторський відступ, інформаційна функція, образ автора, художній текст.

Постановка наукової проблеми та її значення. У статті визначено лінгвостилістичні й комунікативно-прагматичні характеристики авторських відступів в англомовних художніх прозових текстах XIX–XX ст. Дослідження проведене в контексті новітніх надбань лінгвістики тексту, спрямованої на визначення комунікативно-прагматичних особливостей тексту, його категоріальних і комунікативно-когнітивних ознак.

Одна з найважливіших проблем лінгвістики тексту на сьогодні – дослідження структури художнього тексту, принципів його організації відповідно до правил композиції, які припускають членування мовного твору на взаємозв'язані частини. Тоту вважаємо актуальним розгляд окремих композиційно-значущих елементів тексту та їх ролі у формуванні всього твору. У тексті виділяються відрізки, які розрізняються за формою (опис, діалог, монолог, внутрішній монолог тощо). Вони різні не лише за мовним оформленням, а й за функційною спрямованістю, різною значущістю у творі та низкою інших показників [7, с. 225]. Уживання різнорідних елементів – принцип композиції й основний структурний закон художнього тексту, який забезпечує художньому тексту постійний опір передбачуваності – «постійну інформативність» [7, с. 255]. Композиція визначається задумом і «служує тому, щоб утілити ставлення автора до змісту» [1, с. 159–160]. У втіленні художнього задуму, певних ідей кожному елементу композиційно-мовної структури відводиться відповідне місце.

Важливо наголосити на потребі вивчення процесів текстотворення в аспекті прагматики, предмет якої – текст у співвідношенні з його автором. Саме цей підхід до дослідження тексту припускає залучення до його аналізу чинників, пов'язаних із суб'єктом комунікації. Уключення до об'єкта дослідження категорії суб'єкта мови, його комунікативної стратегії, комунікативних інтенцій, прагматичної настанови, мети повідомлення, яка передбачає досягнення певної емоційної реакції у формі переживаного почуття, ставлення, припускає проблеми з погляду ставлення суб'єкта мовлення до адресата, суб'єкта мовлення – до дійсності, тобто в межах комунікативно-прагматичного підходу. Співвідношення тексту з головним суб'єктом передає багату інформацію про автора, його ставлення до зовнішнього світу, пам'ятну подію, описану в тексті.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Аналізуючи природу прагматичної й комунікативної установки тексту, В. Н. Наєр приходять до такого висновку: комунікативна настанова – це конкретизація в тексті комунікативної функції мови в усьому її обсязі [8]. Прагматична настанова – це аспект комунікативної настанови, матеріалізований у тексті намір адресанта вчинити відповідну дію на адресата. У прагматичній настанові реалізується позиція творця мовлення стосовно призначення мовлення й того іллокутивного ракурсу, у якому воно має сприйматися. Прагматична настанова, за твердженням В. Н. Наєра, завжди конкретна [8]. Н. А. Левковська виділяє етапи створення прагматики тексту. Спочатку в автора виникає мотив створити певний текст, тобто з'являється задум. Задум поступово переходить у певніший намір, складається в інтенцію. Відповідно до того, як авторська інтенція набуває образного або словесного втілення, вона перетворюється на усвідомлену цілеспрямовану діяльність, інакше кажучи – у прагматичну настанову адресанта [6].

З. В. Тураєва, розглядаючи питання про прагматичну настанову адресанта, відзначає чинник авторського світовідчуття. Так, семантичні, стилістичні, композиційно-сміслові характеристики тексту підпорядковані прагматичній настанові [9].

О. Л. Каменська вказує на той факт, що комунікативна настанова автора не зводиться до абстрагованого породження тексту «взагалі». Вона супроводжується конкретною метою й наміром автора, що й кому сказати, а також уявленням про те, що саме потрібно викласти в майбутньому тексті та кому він призначений [4].

А для того, щоб прагматична установка адресанта змогла чинити цілеспрямовану дію на адресата – продовжує далі Н. А. Левковська, – автор вибирає відповідну форму вираження, використовуючи той або той функційний стиль, той або інший мовний жанр. Звертаючись до певного стилю й жанру, адресант співвідносить свою прагматичну настанову з їх значущими провідними характеристиками. Впливаюча спрямованість тексту, що виникає внаслідок цього, утілює в собі риси і авторської настанови, і стильової структури [6].

Отже, сучасний етап розвитку лінгвістики характеризується пильним інтересом до тексту як до особливої форми комунікації. Комунікативно-прагматичний підхід спрямований на встановлення ролі авторського відступу й віддзеркалення образу автора, виявлення чинника адресата.

Об'єкт роботи – авторські відступи в англійських художніх прозових текстах XIX–XX ст. Матеріалом дослідження слугували англійські художні прозові тексти цього періоду. Авторський відступ визначено як автосемантичну композиційно-сміслову одиницю художнього тексту, що забезпечує смислову зв'язність тексту, виконує емотивно-естетичну, фатичну, когнітивну функції й у такий спосіб виступає експліцитним засобом визначення образу автора в тексті.

Мета статті – систематизувати та класифікувати авторські відступи в художніх англійських прозових текстах із позиції комплексного підходу, зорієнтованого на виявлення їх лінгвопрагматичних властивостей, а саме виявлення комунікативно-прагматичних характеристик авторських відступів.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Як показав лінгвокогнітивний аналіз, авторські відступи – поліфункціональні. Пріоритетність функцій визначає мету, яку ставить перед собою адресант, тобто функцію, закладену автором. Яскраво виражений інформаційний потенціал відступів. Авторський відступ повідомляє не нову інформацію, а інформацію про саму інформацію, яка міститься в тексті.

На думку І. Р. Гальперіна [2], аналіз різних видів інформації, проведений на офіційно-ділових, газетних, художніх, публіцистичних текстах, показав, що інформація як основна категорія тексту й така, що стосується лише тексту, різна за своїм прагматичним призначенням.

Доцільно розрізняти інформацію: а) змістово-фактуальну; б) змістово-концептуальну; в) змістово-підтекстову [2, с. 27].

Що розуміти під елементами змістовної структури тексту, у науці немає єдиної думки. Як потенційні компоненти змістової структури називають різні поняття – автор, співавтор, читач, текст, предмет [2], підтема, тема, супратема, макротема; денотат як уявлення про те, що позначається мовним вираженням.

Змістова ситуація не лише констатує ті або інші вчинки героя, а й уключає обов'язкову «преамбулу», яка пояснює мотиви виконуваних дій.

Змістово-концептуальна інформація повідомляє читачеві індивідуально-авторське розуміння стосунків між явищами, описаними засобами змістово-фактуальної інформації, причинно-наслідкових зв'язків, їх значущості. Така інформація отримується з усього твору та є творчим переосмисленням указаних відносин, фактів, подій, процесів, які відбуваються в суспільстві, і представлених письменником у створеному ним уявному світі [2, с. 28]. Адекватне розуміння художнього тексту безпосередньо пов'язане з правильністю декодування оцінно-прагматичного складника текстового матеріалу: поглиблене розуміння оцінного змісту окремих лексем і тексту загалом; правильне дешифрування оцінки.

Зважаючи на класифікацію І. Р. Гальперіна, авторські відступи за видом інформації, яка міститься в ній, можна віднести до другого, змістово-концептуального типу, оскільки у відступі присутнє індивідуально-авторське ставлення до описуваних подій [2].

Інформаційна функція – домінуюча, яка може бути пов'язана з оцінною, комунікативною, регулятивною та ін. Основна функція авторського відступу – інформаційна: мета відступу – проінформувати читача, дати чітке розуміння того, що описується в тексті. За допомогою цієї функції адресат дізнається про нові події, факти, речі.

Так, наприклад, у фрагменті з роману «Вулиця Ангела» Джона Бойнтона Прістлі виділяємо конвергентний авторський відступ, де інтенцією автора, на нашу думку, є міркування про представників різних класових груп: «*A minute later, the Trapes arrived to complete the party. Late guests may be divided into two classes, the repentant, who arrive, perspiring and profusely apologetic, to babble about fogs and ancient taxis and stupid drivers, and the unrepentant, who stalk in haughtily and look somewhat aggrieved when they see all others guests, their eyebrows registering their disapproval of people who do not know what time their own parties begin. The Trapes were admirable specimens...*» [16, с. 103].

Із цього прикладу випливає, що саме інформаційний дефіцит потребує використання авторського відступу, опосередкованої контекстної зумовленості. Інформаційна значущість цього відступу очевидна: завдяки непрямій оцінній характеристиці, яку автор наводить у відступі, де описує два типи поведінки гостей *Late*, що запізнилися, *guests may be divided into two classes, the repentant, who arrive. and the unrepentant, who. The Trapes were admirable specimens of the unrepentant class*, письменник оцінює дійових осіб. Ми дотримуємося погляду О. І. Федотової [10, с. 75], що опосередкована оцінка має сильніший вплив на адресата, ніж безпосередня. Адресат отримує оцінку ідею автора не в готовому вигляді – він самостійно виводить її з відступу.

Приклад авторського відступу з роману С. Моєма «Вістря бритви», де автор надає додаткову, потрібну для правильної інтерпретації, інформацію адресатові: «*In all big cities there are self – contained groups that exist without intercommunication, small words within a greater world that lead their lives? Their members dependent upon one another for companionship, as though they inhabited islands separated from each other by an unnavigable strait. Of no city, in my experience, is this more true than of Paris...*» [15, с. 143].

Цей відступ повідомляє про самостійні громади, які є в будь-якому місті, про т. зв. маленькі маленькі світи у великому світі *In all big cities there are self – contained groups*. Цей відступ автосемантичний, його можна сприймати як додаткову інформацію незалежно від контексту.

Проаналізувавши семантичний зміст авторських відступів, можна сказати: міра інформаційної значущості відступів різна. Категорія інформативності, що є обов'язковою ознакою тексту, може проявитися в різних формах – від нульової, коли зміст тексту не дає нічого нового, а лише повторює вже відоме, до концептуальної. Між цими полюсами розміщуються інформації різної міри насиченості [2, с. 29].

Можна виділити змістово-значущі для розвитку фабули (наприклад авторські відступи, що надають інформацію про історію або інші факти, властиві тому часу, про який ідеться в тексті) й авторські відступи, інформаційно націлені на розкриття образу автора.

Авторські відступи, інформаційно націлені на розкриття образу автора. За допомогою таких відступів передаються авторські почуття, емоції, переживання, настрої, уточнюється позиція автора. Переважно до цього типу належать відступи філософсько-сентенційного характеру.

Наведемо приклад авторського відступу, у якому на першому плані виявляється образ автора з роману Г. Гріна «Тихий американець»: «*So much of war is sitting around and doing nothing, waiting for somebody else. With no guarantee of the amount of time you have left it doesn't seem worth starting even a train of thought. Doing what they had done so often before, the sentries moved out. Anything that stirred ahead of us now was enemy...*» [12, с. 45].

Це відступ змістово-нейтральний для наведеного контексту. У цьому відступі адресант уводить роздуми про військові дії, ґрунтуючись на своєму власному досвіді, тобто цей відступ не несе важливої додаткової інформації й спрямований на розкриття образу автора.

Авторські відступи, сприяючи розв'язанню творчих завдань письменника, у тому або тому відрізьку твору характеризуються винятково великим функціональним навантаженням, оскільки виражають т. зв. «ударні» місця твору, найбільш вагомі в ідейному й художньому аспектах [11, с. 202]. Такі структурні елементи тексту представляють «план загальних думок автора» [268], передають те, до чого він постійно повертається у своєму творі, що постійно його хвилює, і з'являються перед читачем уже як наслідок роздумів, що підтверджуються подіями твору як узагальнення цих подій.

Наведемо приклад авторського відступу з роману «Вулиця Ангела» Джона Бойнтон Прістлі, який містить опис типів читача: «*But so far it had not appealed to him very much. As a matter of fact, he was a reluctant and unenterprising reader, one of those people who hold their books almost at arm's – length and examine them in a very guarded manner, as if at any moment a sentence might explode with a loud report; and he had probably returned more books half – read than any other member of the local Public Library...*» [16, с. 334].

Виділений фрагмент тексту – конвергентний авторський відступ-опис. Відступ змістово-нейтральний, оскільки письменник не надає інформацію ні про події, які відбуваються в тексті, ні про дійових осіб, а описує певний тип читача (*one of those people who hold their books almost at arm's – length and examine them in a very guarded manner, as if at any moment a sentence might explode with a loud report*).

Наведемо ще один приклад авторського відступу з роману Г. Гріна «Тихий американець»: «*I danged my legs over the trap door, found the ladder and went down. It is odd how reassuring conversation is, especially on abstract subjects: it seems to normalize the strangest surroundings. I was no longer...*» [12, с. 87].

У цьому прикладі під час описаних подій (*I danged my legs over the trap door*) адресант повідомляє про особливості спілкування на узагальнені теми, де проявляє своє оцінне ставлення (*It is odd*). Цей відступ змістово-нейтральний для цього контексту, але важливий для розкриття образу автора, оскільки маємо можливість проаналізувати власне авторське ставлення до подій.

Змістово-значущі авторські відступи. Цей тип відступів повідомляє не нову інформацію, а інформацію про саму інформацію, яка міститься в тексті, тобто доповнює, пояснює те, про що повідомлялося раніше. Критерій інформативності означає, що текст загалом повинен містити нову і зрозумілу інформацію [5, с. 264]. Ми розуміємо текст тільки тоді, коли розуміємо ситуацію, про яку йдеться [3, с. 9].

Наведемо приклад відступу з роману С. Моема «Місяць і гріш»: «*There was a young man lying full length, smoking a cigarette, and he wore nothing but pareo. The pareo is a long strip of trade cotton, red or blue, stamped with a white pattern. It is worn round the waist and hangs to the knees. A girl of fifteen, perhaps, was plaiting pandanus – leaf to make a hat...*» [14, с. 197].

Виділене речення – авторський відступ. Лексема *pareo* уточнюється детальніше, простежується підвищена інформаційна значущість відступу, який несе додаткову інформацію, що дає змогу адресантові заповнити інформаційний дефіцит. Якщо адресант уводить які-небудь новоутворення або нові терміни, які ще не ввійшли до загальнолітературної мови, не пояснивши їх, то текст просто не буде декодований адресатом.

Наведемо інший приклад авторського відступу з роману «Над прірвою в житті» Д. Селінджера: «*I was sort of in the mood for horsing around – I felt like jumping off the washbowl and getting old*

Stradlater in a half nelson. *That's a wrestling hold, in case you don't know, where you get the other guy around the neck and choke him to death, if you feel like it. So I did it...*» [17, с. 32].

У цьому фрагменті автор розширює інформацію про бойовий прийом, що доповнює уявлення адресата про об'єкт оповіді.

Наведемо уривок із роману С. Моєма «Місяць і гріш», який містить авторський відступ: « I prepared myself to cultivate an agreeable acquaintance. *The society of beach – combers always repays the small pains you need be at to enjoy it. They are easy of approach and affable in conversation. They seldom put on airs, and the offer of a drink is a sure way to their hearts. You need no laborious steps to enter upon familiarity with them, and you can earn not only their confidence, but their gratitude, by turning an attentive ear to their discourse. They look upon conversation as the great pleasure of life, thereby proving the excellence of their civilization, and for the most part they are entertaining talkers. The extent of their experience is pleasantly balanced by the fertility of their imagination. It can not be said that they are without guile. But they have a tolerant respect for the law, when the law is supported by strength. It is hazardous to play poker with them, but their ingenuity adds a peculiar excitement to the best game in the world. I came to know Captain Nichols...*» [14, с. 169].

Цей авторський відступ змістово-значущий для цього контексту, оскільки адресант у відступі дає психологічну характеристику головному героєві роману.

Фрагмент із роману Р. Кіплінга «Світло згасло», де відступ змістово-значущий для контексту: «*Dick's first thought was connected with Maisie, and it hurt him as white – hot iron hurts an open sore. Not for nothing is a man permitted to ally himself to the wrong woman. The first pang – the first sense of things lost is but the prelude to the play, for the very just Providence who delights in causing pain has decreed that the agony shall return, and that in the midst of keenest pleasure. They know this pain equally who have forsaken or been forsaken by the love of their life, and in their new wave's arms are compelled to realize it. It is better to remain alone and suffer only the misery of being alone, so long as it is possible to find distraction in daily work when that resource goes the man is to be pitied and left alone. These things and some others Dick considered...*» [13, с. 221], оскільки безпосередньо стосується дій (*Not for nothing is a man permitted to ally himself to the wrong woman*) і внутрішнього стану головного персонажа роману (*They know this pain equally who have forsaken or been forsaken by the love of their life, and in their new wave's arms are compelled to realize it*). Цим відступом письменник дає адресатові можливість глибше зрозуміти героя та перейнятися його почуттями й переживаннями. Звідси впливає інформаційна значущість відступу.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Кожен інформаційний тип авторського відступу має свої специфічні особливості. Використання змістово-значущих відступів повідомляє не нову інформацію, а інформацію про саму інформацію, яка міститься в тексті, тобто доповнює те, про що вже йшлося раніше; дає змогу адресатові глибше зрозуміти контекст, звертає його увагу на референт у тексті, коригує його точку зору. Авторські відступи, інформаційно націлені на розкриття образу автора, передають авторські почуття, емоції, переживання, настрої, уточнюють позицію автора, але не несуть важливої або додаткової інформації для розвитку сюжетної лінії.

Перспективним є дослідження когнітивного аспекту авторських відступів у різножанрових художніх текстах англійської й американської прози.

Джерела та література

1. Виноградов В. В. О теории художественной речи / В. В. Виноградов. – М. : Наука, 1971. – 396 с.
2. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / И. Р. Гальперин. – Изд. 2-е. – М. : Едиториал УРСС, 2004. – 144 с.
3. Дейк ван Т. А. Язык. Познание. Коммуникация / Т. А. ван Дейк : пер. с англ. ; сост. В. В. Петрова ; под ред. В. И. Герасимова ; вступ. ст. Ю. Н. Караулова и В. В. Петрова. – М. : Прогресс, 1989. – С. 9–11.
4. Каменская О. Л. Текст и коммуникация / О. Л. Каменская. – М. : Высш. шк., 1990. – 152 с.
5. Кронгауз М. А. Семантика : учеб. для вузов / М. А. Кронгауз. – М. : Ин-т «Открытое общество», 2001. – 399 с.
6. Левковская Н. А. Прагматическая установка текста и прагматическая установка адресанта / Н. А. Левковская // Коммуникативные единицы языка: структурные, семантические, прагматические аспекты : сб. науч. тр. МГПИИЯ им М. Тореза. – М. : [б. и.], 1986. – Вып. 358. – С. 25–31.
7. Лотман Ю. М. Структура художественного текста / Ю. М. Лотман. – М. : Искусство, 1970. – 384 с.

8. Наер В. Н. О текстовых параметрах функционального стиля / В. Н. Наер // Текст в функционально-стилевом аспекте : сб. науч. тр. МГПИИЯ им. М. Тореца. – М. : Изд-во МГПИИЯ им. М. Тореца, 1988. – Вып. 309. – С. 4–9.
9. Тураева З. Я. Лингвистика текста / З. Я. Тураева // Текст: структура и семантика. – М. : Просвещение, 1986. – 127 с.
10. Федотова Е. И. Коммуникативно-функциональные и семантические особенности предложений оценочного типа в современном английском языке (объект оценки – адресат) : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. «Германские языки» / Е. И. Федотова. – Киев, 1987. – 207 с.
11. Чумаков Г. М. Синтаксис конструкций с чужой речью / Г. М. Чумаков. – Киев : Выща шк., 1975. – 215 с.
12. Green G. The Quiet American / G. Green. – М. : Менеджер, 2004. – 176 p.
13. Kipling R. The Light That Failed / R. Kipling. – Moscow : Progress Publishers, 1975. – 286 p.
14. Maugham W. S. The Moon and Sixpence / W. S. Maugham. – Moscow : Progress Publishers, 1972. – 250 p.
15. Maugham W. S. The Razor's edge. / W. S. Maugham. – М. : Менеджер, 2004. – 320 p.
16. Priestley J. B. Angel Pavement / J. B. Priestley. – Moscow : Progress Publishers, 1974. – 504 p.
17. Salinger J. The Catcher in the Rye / J. Salinger. – Moscow : Progress Publishers, 1974. – 204 p.

Архипова Ирина. Информационная функция авторских отступлений в англоязычных художественных прозаических текстах. В работе определены коммуникативно-прагматические характеристики авторских отступлений в англоязычных художественных прозаических текстах XIX–XX вв. Авторское отступление – автосемантическая композиционно-смысловая единица художественного текста, которая обеспечивает смысловую связность текста, выполняет эмотивно-эстетическую, фатическую и когнитивную функции и таким образом выступает эксплицитным средством определения образа автора и читателя в тексте. Коммуникативно-прагматический подход позволил выделить содержательно-значимые для развития фабулы авторские отступления и авторские отступления, информационно нацеленные на раскрытие образа автора.

Ключевые слова: автор, авторское отступление, информационная функция, образ автора, художественный текст.

Arkhipova Iryna. The Information Function of Author's Digression in English Literary Prose. This article focuses on revealing syntactic and pragmatic properties of author's digression in English literary prose of the XIX–XX centuries. Author's digression is determined as an autosemantic compositional unit of literary text, which ensures semantic relationship of different elements of the text, performs emotional and esthetic, phatic and cognitive functions, and is considered to be explicit means in defining the author's and reader's images. Lingual and cognitive approach made it possible to distinguish communicative functions of compositional and speech forms of author's digression

Key words: author, author's digression, author's image, information function, literary text.

Стаття надійшла до редколегії
06.05.2015 р.

УДК 821.161.2.09 (Шкрумеляк Ю.)

Тетяна Бикова

Наративна стратегія повісті Ю. Шкрумеляка «Огні з полонин» як авторський інваріант декодування «гуцульського тексту» перших десятиліть XX століття

На матеріалі літературознавчого аналізу «гуцульського» тексту Ю. Шкрумеляка розкрито авторське втілення майбутнього у вигляді часопросторового фантастичного передбачення відродження Гуцульщини. Текст твору представлений як своєрідна квазіісторія краю, оспівана в художній формі. Такий аспект викладу матеріалу дає змогу спрямувати думку читача щодо певних варіантів утілення майбутнього в реальних подіях.

Ключові слова: Гуцульщина як текст, наративна стратегія, квазіісторія, гуцульський текст, наратор.

Постановка наукової проблеми та її значення. Власні письменницькі прагнення змалювати найкращі майбутні перспективи розвитку рідного краю інколи в «гуцульських» текстах перших десятиріч XX віку втілювались у вигляді часопросторового фантастичного передбачення відрод-